

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezső agyvédék.	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szan. ára 4 fillér.
--	--------------------------------	---	---	--

**Október hó 29-én
tiltakozik
a bajai népgyűlés a
véderőreform ellen
és követeli az álta-
lános, egyenlő és
titkos választójogot.**

A törvényszék.

Javíthatatlan emberek vagyunk mi, itt ebben a redakcióban. Hiába integetnek bennünket, csak vissza-vissza esünk régi hibánkba, bűnünkbe.

Már megint egy napihirre alapítjuk vezércikkünket. Hát igazán nem szép dolog ez tőlünk, de hát mi már ilyenek vagyunk: Onnan vesszük nivótlan és egyáltalán nem modern irányzatú cikkeinkbe a mindennapi betevő falatot, akarom mondani a mindennapi témánkat, ahol éppen találjuk.

Ezúttal a fővárosi lapoknak egy rövid, néhány soros, de nekünk sokat mondó napihirében találjuk meg azt az anyagot, amelyből lapunk vezércikkét merítjük. A fővárosi lapokban rövid hirt találunk, amelyből megtudjuk, hogy az alig három ezer lakóssal bíró Belényes bihar-megyei nagyközségnek a jövő esztendőre föltétlen kilátásba helyezte az igazságügyminiszter a törvényszék felállítását. Talán nem is ötlött volna szemünkbe a hír, nem is lett volna nagyon föltűnő, ha egyik napilap rá nem mutat arra a rítkító ellentétre, amely az oláh fészekkel való bánásmód és a fejlesztésre váró huszezer lakósságot számláló magyar Baja várossal való bánásmód között fenáll. Szinte ordítva hívja ki az a bánásmód a kritikát.

Belényes, a háromezer lakóst számláló oláh nagyközség, amely minden nemzetellenes oláh mozgalomnak kiinduló pontja, melegágya, a lehető legnagyobb előzékenységben részesül és a miniszter részéről megkapja az ígéretet, hogy fix határidőre, egy esztendő múlva minden anyagi áldozat nélkül meg lesz a törvényszéke. Már pedig Belényes

oláh fészek marad akár lesz törvényszéke, akár nem.

És ezzel szemben itt van a mi városunk, Baja. Ez a város nagy környéknek központja, a törvényszékre szüksége van. A város közönsége küldöttséget meneszt ahhoz a kormányhoz, amelyről úton-útfélen, akár van rá alkalom, akár nincsen, a helyi munkapárt mindig azt hirdeti, hogy nagy jóakarattal van irántunk.

A miniszter fogadja a küldöttséget és mosolygós barátsággal fogadja. A kérelemre nem azt mondja, amit utóbb Belényes deputánsainak mondott, hogy:

A törvényszéket ennyi és annyi idő múlva megadom, a törvényszék meglesz, hanem egészen mást.

Még nem adok határozott választ, hanem majd tanulmányozom a kérdést. Azonban előre is figyelmeztetem a város közönségét, hogy a törvényszék Önöktől roppant nagy anyagi áldozatot követel. Egy millió koronát kell Bajának a törvényszékre áldoznia.

Ime. Amit Belényesnek ingyen, ezüst tálcán kínál fel a jóakarattal kormány, azt nekünk egy millió koronáért bocsátja áruba. De azt is feltételesen.

És ez az eredmény ringatta a bajai munkapártot diadalmi mámorba. Ugy jöttek haza, mintha már meg is hozták volna a törvényszéket, mintha nem is kért volna a miniszter olyan anyagi áldozatot, amelyet nem bírunk el és amely egyáltalán nem áll arányban a várható előnyökkel.

És amikor mi rámutattunk arra, hogy ezeket a terheket nem bírja ki a város, hát kiátkoztak bennünket és a fejünkre olvasták a hazaárulás vádját.

De ime, csend lett a berkekben. Elült a hangos lárma, nem szólnak már dicsőénekek a törvényszékről. Azt mondták annak idején, hogy rövid néhány hét múlva meglesz a törvényszék dolgában az igazságügyminiszteriumban a döntés. Elmulott azóta már hosszú néhány hónap és a munkapárton mélysegesen hallgatnak. Egy szót sem szólnak.

Nem tájékoztatják a publikumot arról, hogy miként döntött a kormány a bajai törvényszék dolgában. Csak nincsen valami baj? Valami csekély kis siklás?

Ugy véljük, hogy igen is vannak bajok. Nem mernek kirukkolni, nem merik bemondani, hogy fuccs a törvényszék, mert akkor be kellene vallani azt, amit egyébként már a verebek is csiripelnek a háztetőn, hogy a bajai munkapárt súlytalan, befolyástalan. Csak ígérni tud, de beváltani ígéreteit képtelen.

Az alvó oroszlán.

Csütörtök reggelre hosszú lére eresztett cikket közöl a Bajai Hirlap olyan önérzetes hangon, mintha egyáltalán nem is hordaná magán a neveltségesség telréismerhetlen bélyegét. Nem vette észre, hogy az általa idézett szabályrendelet-paragraffussal csak igazolta — egyébként vita tárgyát sem képezhető — tényt, hogy a főispánnak a közgyűlésen nincsen joga vitatkozni. Csak felszólalhat a közgyűlés vezetését céljából. De nem polemizálhat a szónok témájáról sem pro, sem kontra. Az ilyen jogi tudatlanságot nyilván kifejező cikke igazán nem volt érdemes rációfolni.

Tanácsokat is osztogat nekünk a Bajai Hirlap. Köszönjük szépen a B. H. jószívvel adott tanácsait, de kérjük, sziveskedjenek azok magának megtartani, mert bizony-bizony, nagyon is rá szorult.

Az a szegény, elmaradt pótvásár csak nem akar teljesen elaludni. Ujra foglalkozik vele. Hát, igen is van a miniszternek joga pótvásárt engedélyezni és engedélyezett is akár-milyen párti miniszter pótvásárt. Természetesen jogában áll a kereskedelemügyi miniszternek — azon esetben, ha az előző vásáron szedtek már helypénzt — helypénz fizetése és szedése nélkül pótvásárt engedélyezni. Mert — azt ugyebár mindenki elismeri — nem a helypénz a fő, hanem a vásár.

Egyéb üres fenyegetéseire is csak mosolyoghatunk. Miránk a Bajai Hirlap nem az alvó oroszlán benyomását teszi, hanem inkább a felfújt békát. Ez a póz sokkal jobban illik hozzá.

Kérjük a B. Hirlapot nagyon szépen, legyen olyan szives és rukkoljon csak ki ellenünk az összes fegyvereivel, egész fegyvertárával. Mi a magunk részéről ígérjük, hogy a Bajai Hirlap nagyképűködéseit és ostobaságait jó és rossz stílusúkkal csekély tehetőségünkhöz képest kellő világításba fogjuk helyezni.

Csupán annyit jegyzünk meg meg, hogy lapunk majdnem minden héten tárgyalta azokat a hazudozásokat, amelyeket a B. H. a választások ideje alatt és azóta a közönség félrevezetésére világga kürtöit és csudálatos, hogy éppen a fent hivatkozott két dolgot ra-

gadta ki a nagy tömegből, abban a jámbor hiszemben, hátha azokban mégis igaza lesz. Pedig mi igazán nem tehetünk arról, hogy még ebben sincsen igaza.

Telefonhírek.

Budapest, 1911. október 13.

Felmentették a Napot.

Nincsen királlysértés.

Augusztus hó 18-án, a király születésének évfordulóján „Véres emlékek” címen vezércikket közölt A Nap című politikai lap. Erre a cikkre kimondotta az ügyészség, hogy az királlysértő, amiért azt a lapszámot elkobozták és a kormány hajsztát indított a lap ellen. Utcái kolportázsért betiltották a fővárosban és a vidéken (így minálunk Baján is.).

Ebben az ügyben ma volt az esküdt-széki tárgyalás. Vádlottként Kalmár Antal állott a bíróság előtt, a védelmet Györfly Gyula látta el.

A királyi ügyész szigorú büntetés kiszabását kéri, mert a királlysértés éppen a király születése napján történt.

Györfly védő tagadja, hogy királlysértés van a cikkben. Kéri védenca felmentését.

Az esküdtek felőrai tanácskozás után kimondják, hogy Kalmár Antal nem bűnös, mire a bíróság a vádlottat fölmentü. Az ítélet jogerős.

A hallgatóság az esküdteket megéljenzete.

A békétárgyalások

elé nem nagy bizalommal tekintenek a munkapártiak. Berzeviczy elnök ma tárgyalat Zichy Aladár gróffal és Rakovszky Isvánnal.

A munkapárton azt hiszik, hogy a békétárgyalások nem járhatnak eredménnyel, mert az ellenzék álláspontja nem egységes.

Khuen miniszterelnök ma kijelentette, hogy a Ház elnöke és mindazok, akik, a béke megteremtésén dolgoznak, az ő tudtával és beleegyezésével járnak el.

NAPIHIREK.

Népgyűlés lesz október 29-én a katonai javaslatok ellen, a választói jog mellett.

Uj!

Csak ma!

Bérléjgyek, tiszteletjegyek és szabadjegyek ! ! !

Felemelt helyárrakkal!

Uj!

§zenzációs uj műsor.

☛ Csak felnőtteknek! ☛

1. Az alvó oroszlán ébredése. (Borzalmas. Ideges felnőttek és ijedős gyermekek ne nézzék meg.)

2. A pótvásáron kijózanodott svábok. (Humor)
3. A pékműhely rejtelmeiből. (Mi van a friss zsemlyében.)
4. A kis inas fuvarost fogad a koplalón. (Természeti felvétel a borpiaci koplalón.)
5. A kis béka felfújja magát. (Színes fantázia Aesopus után.)
6. Borjú húst főztek. (Színes fantázia.)
7. Szerelmesek enyelgése Szeremlén. (Színes dráma 600 méter.)

Itt először! Műsoron kívül: Ujdonság!

Utazás Bajától—Bajáig.

Képek:

1. Mocsaras vidék.
4. Legelő a sétányon.
2. Poros világ.
5. Sétány a legelőn.
3. Hepe-hupás járda.
6. Szemét-dombláncok.

Az adófelszólamlási bizottság Zomborban a bajai adófellebbezéseket december hó folyamán fogja tárgyalni.

Lögyakorlatok lesznek f. hó 14-én a lőkertben. A kertészegédiskola növendékei be-

fejezték a lögyakorlatokat és 14-én délután a lőkertben fognak levizsgázn.

Beiskolázatlan gyermekek. Ugy értesülünk, hogy a város területén legalább 150 6—11 éves gyermek van beiskolázatlanul. A gyermekek iskolakerülésének oka — hírforrásunk szerint — az iskolák hiánya és a meglévők túlszuffaltsága. Egy kicsit furcsán hangzik ezek megállapítása után az a fenyegetés, hogy: »A beiskolázatlan gyermekek szülei ellen folyamatban van az eljárás.« Micsoda eljárás? Csak nem akarják megbüntetni azokat, akik gyermekeiket nem iratják be a nem létező iskolákba? Ne a szülőket büntessék, hanem a kultuszminisztert figyelmeztessék a kötelességeire. Ha lesz elég iskola, nem lesznek beiskolázatlan gyermekek.

A csavargó bosszúja. Kedden estefelé egy csavargó járta a Szeremlei-utca házait és alamizsnát kért, vagy inkább követelt. Egy házban nagyon is tolakodó módon viselkedett, amiért alamizsna nélkül utasították ki. A vakmerő csavargó, amikor kiért az utcára, felkapott egy feltéglát és azzal beverte a ház egyik utcai ablakát, aztán megint felkapott egy nagy követ és egy másik ablakot vert be. Közben dühöngeni kezdett és belekötött az utcán járókba. Egy arra járó csendőr tette ártalmatlanná.

Rendezik a Főteret? Az az egy bizonyos, hogy itt volna már az ideje, hogy a Fő-teret rendezzék. Hogy meg lesz-e, nem tudjuk. Annyit tudunk, hogy a helyettes mérnök tegnap felmérte a teret és kitűzte. Ha komolyan hozzáfognak a munkához, minden esetre örülni fogunk neki. Azonban szükségesnek véljük, hogy a rendezés mikéntjéről tájékoztatni kellene a nyilvánosságot. Nehogy sérelmet szenvedjen a kereskedelem és az ipar.

Kolerás híresztelések. Tegnap Hausler István szívszélhűdésben meghalt. A városban egyszerre csak elterjedt a híre annak, hogy egy ember kolerában meghalt. Holott az egész-ből az a valóság, hogy Hausler szívszélhűdésben halt meg. Kár ilyen hamis hírekkel a város közönségét riasztgatni.

Fellendül az építkezés. Régen építettek olyan sokat, mint ezidőszent. A legutóbbi tanácsülésem nem kevesebb, mint harminc építési engedélyt adott a tanács. Ezek az engedélyek között van a szegedi kereskedelmi és iparbank palotája is, amelynek alapozási előmunkálatai már a befejezéshez közelednek és nagyban hordják már az épületekhez a téglákat. — Dr. Róna Dezső kórházi igazgató-főorvos szanatoriuma tető alatt van és a telen elvégzik a belső munkálatokat, úgy, hogy a jövő évben teljesen elkészülhet. — A szegedi bank palotája tudvalevőleg kétemeletes lesz. De amint értesülünk, nem lesz ez az egyedüli kétemeletes ház. A Belvárosban, az Erzsébet királyné-utcában tavaszra még egy két emeletes házat fognak építeni.

Az állandóan melegítő

„METEOR”

KÁLYHÁK

a legjobbak és leg-tökéletesebbek!

Keves fűtőanyag, nagy fűtő-képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak! Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben! Eddig 700,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor” kettős csillag védjeggyel van ellátva.

Övökodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula

kereskedésében kaphatók.

Öngyilkossági kísérlet. Egy elkeseredett asszony elakarta magától vetni az életet és a Scheerer-féle sertéshizlaló telepen felakasztotta magát. Tettét azonban még idejekorán észrevették.

REGÉNY.

Emberek.

Írta: Szabó Miklós.

(Folytatás.)

18.

Nóra elgondolkozva nézett a keresztre. Agyát verte a képzelődés. Fölabajgatott esze sötét fantomokat kergetett... És egyszerre nem érzett mást, csak azt, hogy ott áll egy szeretetreméltó férfi mellett, akinek súlyos szomorúságok ülnek a lelkén és akit ő ebben a percben, úgy, de úgy szeretne megvizsgálni, hogy sohse lássa szomorkodni többé... Öntudatlanul közelebb hajolt Emilhez és gyengéd, simogató szeretettel magához vonta annak nőies puháságú, finom fehér kezeit...

Emil felnézett. Villamos tekintetük összecsapott. Ereikben tűzfolyam száguldott végig. Egyikük sem volt már teljes öntudatnál... A fejük lassan közeledett egymáshoz, eszükön álmódó vágyak álmélkodtak és az ajkaik egy hosszú, szerelmes, észvesztő csókban olvadtak egymásba...

Ijedten szétbentek. Nóra szemérmes pirulással kerülte Emil tekintetét. S érezte hogy valamivel meg kell szakítania a kinosan siket csöndet. Halkan kérdezte:

— Mit csinált a tegnapi rózsával?

A fiatalember egy gyors mozdulattal felnyitotta Dickens könyvét és szótlanul rámutatott a leprévelt vérpiros rózsára. Majd az arcához emelte azt és kéjesen szívta magába a hervadó illatot.

— Ugy sincs már illata; miért szagolja? — kérdezte Nóra mosolyosan.

— Van annak, aki megérzi.

— Maga megérezte?

— Meg.

A leány hálásan mosolygott Emilre.

— Gyertünk; — mondta aztán egy kissé megejtve — elkísér egy darabon?

Emil szótlanul nyújtotta a karját. Nóra elfogadta.

Lassu lépdegéléssel és méla boldogságokkal a szívük alján elindultak a kijárat felé. Hangtalanul értek el a temető kapujához. De édes istenem, miről is beszélhettek volna?! Szerelmről talán?... Hiszen ott égett az ajkukon az első szerelem forró, mennyországos csókja; többet mondott az, minden el nem hangzott szónál...

Mikor elváltak és Emil tiszteletteljes csókot lehelt a bárónő piciny, alabástrom kezére, csak annyit mondott nagy szomorúsággal:

— Oly közel voltunk ma egymáshoz s mégis oly távol, mint egy vak szem a világos szentől.

A bárónő furesán nézett vissza Oroszi Emilre és lassan, gondolkozva rálépett a kastélyhoz vezető gyalogösvényre.

S csak otthon, puha, fehér ágyacskájában érezte át lelkének legmélyebb redőjeig ennek a mondásnak bánatos mélységeit...

(Folytatás következik.)

Szerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101

NYILT-TER

Ezen rovatokban közölték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

|| = a mohai = ||

„ÁGNES”

FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légső és húgy-szervi betegeknek.

|| = Kedvelt borvíz = ||

Főraktár:

BAJÁN,

Stampf Jenő úrnál.

Eladó ház.

Jelenleg kocsma és szatócsüzlet, jó helyen eladó.

Bővebbet Kálvária-utca 33.

Weisz Henrik női divatterme Baján.

Tanuló leányok

fizetéssel felvételnek női divattermemben, ahol a fizetés mellett megtanulhatják a női ruhavarrást.

Weisz Henrik

női divatterme

Baja, Haynald-utca.

Telefon
151.

4

Telefon
151.

fillér dekája a friss ludmájnak.

Bármilyen mennyiségben veszi

ZWILLINGER ARNOLD
fűszerkereskedése Baja. Szemben a Tóth Kálmán szoborral.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban.

ZONGORÁK

ÉS PIANINÓK

legszolidabban vásárolhatók

Ifj. Wagner Antal

zongora-teremben

BAJÁN.

Bács megye legrégibb és legnagyobb zongoragyőrtő raktára ::

Tíz éves irásbeli :: szavatosság! ::

Legelőnyösebb fizetési feltételek! ::

Cipész-üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a régi Weisz Henrik-féle úri és női

cipész-üzletet

átvéve, a magam régen fenálló jónevű üzletével egyesítve, az Erzsébet-királyné utcában volt saját üzletemet is áthelyeztem a **Központi Szálloda** épületében tovább vezetem és tovább is azon fogok igyekezni, hogy elegáns kivitelű, jó és szolid munkával szolgáljam ki t. megrendelőimet.

Raktáron tartok mindennemű, saját készítményű úri és női cipőket.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

kitűnő tisztelettel

Szilágyi Sándor

úri és női cipész.

Müncheni export Maláta gyógyászó

a leghirvevesebb egyetemi tanárak által javalva, mint hatásos szer vérszegénység, idegesség, emésztési zavarok, álmatlanság és gyöngeség ellen; továbbá ajánlva van lábadozóknak és különösen szoptató nőknek.

Müncheni export Maláta gyógyászó 1 palack

60 fillér.

Üres üvegek 10 fillérért vétetnek vissza.

10 üvegen felüli rendelések házhoz szállítatnak.

Kizárólag kapható STAMPFL JENŐ CÉGNÉL.

Legkitünőbb gyártmányú

ZONGORÁK ÉS PIANINÓK

készpénzért és részletfizetésre legolcsóbban beszerezhetők

Y A A S

ÉS

WEISZ

bútor, kárpitos- és zongora-termeiben

BAJA.

A városházával szemben a Bajavidéki Takarékpénztár épületében. : : : :

XXIX-İK MAGYAR KIRÁLYI

jótekonycélú államsorsjáték. :-:

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordítani. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyeresége van, melynek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyeremény	— 30.000 kor. készp.	20 nyer. á 200 K	4.000 K készp.
1 „	— 20.000 „ „	40 „ á 150 „	6.000 „ „
1 „	— 10.000 „ „	100 „ á 100 „	10.000 „ „
1 „	— 5.000 „ „	200 „ á 50 „	10.000 „ „
5 nyer. á 1000 K	5.000 „ „	2500 „ á 20 „	50.000 „ „
5 „ á 500	2.500 „ „	12000 „ á 10 „	120.000 „ „
10 „ á 250	2.500 „ „	14885 nyer. összesen	475.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1911. évi december hó 14-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portomentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányüzletben és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Hatósági rendelet

szerint mindenki házánál köteles vizet készenlétben tartani. E célra legalkalmasabbnak és legtartósabbnak ajánlom saját gyártmányú

vasbeton hordókat

hektoliterenként 5 korona.

Állandó készlet téglá-, cserép és cementárukban. Beocsini Portland és Roman Cement és I/a. darabos mész a legfrisebb állapotban mindig kapható Grünhut Miksa Špitzer-féle téglá és cementáruggárában. Telefonszám 111. — Telefonszám 111.

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvívek királya.

Sziklaretegeken átfurt ártézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kéty, Tauszk, Rigler tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére: **STAMPFL JENŐ fűszerkereskedésében.**

Ugyiszint minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.

Nyomatott Nány Lajosnál Baján.